



FM: Tirdzniecības izaugsmi veicina pārtikas un degvielas pārdošanas apjomu kāpums

Publicēts: 30.11.2020.

Jaunumi

Šā gada oktobrī mazumtirdzniecībā tika reģistrēts straujākais apjomu pieaugums 2020. gada laikā – salīdzinājumā ar iepriekšējā gada oktobri pārdošanas apjomi Latvijas mazumtirdzniecības uzņēmumos palielinājās par 6,4% (salīdzināmās cenās). Taču, tā kā šā gada aprīlī mazumtirdzniecības apjomi bija strauji sarukuši un izaugsme nozarē atjaunojās jūnijā, desmit mēnešos kopā tirdzniecības apjomi ir pieauguši mēreni – tikai par 2,1%, pietuvojoties pagājušā gada pirmo desmit mēnešu vidējai izaugsmei nozarē.

Oktobrī mazumtirdzniecības pieaugumu visvairāk veicināja pārdošanas apjomu kāpums pārtikas veikalos un auto degvielas tirdzniecībā. Mazumtirdzniecība pārtikas veikalos gada griezumā oktobrī palielinājās par 7,2% un desmit mēnešos kopā – par 3,6%. COVID-19 krīzē ekonomiskā aktivitāte pārtikas preču veikalos cieta mazāk nekā citu produktu kategoriju veikalos, jo pārtika ierindojas kā pirmās nepieciešamības preces, kā arī ar slimības izplatību saistītie ierobežojumi pārtikas preču veikalu darbību neskāra.

Degvielas mazumtirdzniecības apjomi oktobrī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo mēnesi palielinājās par 16,4%. Divciparu pieauguma temps degvielas tirdzniecībā ir vērojams jau trešo mēnesi pēc kārtas, ko veicina jau kopš šā gada marta krītošās degvielas cenas, iedzīvotāju aktīvāka ceļošana pa Latviju šovasar, izmantojot savu autotransportu, kā arī attiešanās no sabiedriskā transporta, izvairoties no vietām, kur pulcējas lielāks cilvēku skaits. Tādējādi arī desmit mēnešos kopā degvielas tirdzniecības apjomi bija augoši, uzrādot izaugsmi 5,8% apjomā.

Savukārt lēnāks tirdzniecības apjomu pieaugums oktobrī tika reģistrēts nepārtikas preču mazumtirdzniecībā (atskaitot degvielu), kas salīdzinājumā ar 2019. gada oktobri palielinājās par 2,2%. COVID-19 krīzes pavasara mēnešos šajā produktu kategorijā pārdošanas apjomu krituma tempi bija augstāki nekā vidēji mazumtirdzniecībā, turklāt kopš jūnija mēneša atkopšanās bijusi lēnāka, tādējādi desmit mēnešos kopā nepārtikas preču mazumtirdzniecība joprojām uzrāda nelielu samazinājumu – par 0,4%.

Starp nepārtikas preču grupām straujākie pārdošanas apjomu kāpumi tika reģistrēti mājāsaimniecības elektropreču mazumtirdzniecībā (+18,8% gada griezumā), pulksteņu, juvelierizstrādājumu un citu jaunu preču mazumtirdzniecībā (+18,1%), farmaceitisko un medicīnisko piederumu mazumtirdzniecībā (+13,1%), kā arī metālizstrādājumu, krāsu un stikla mazumtirdzniecībā (+7,3%). Savukārt augstāku nepārtikas preču mazumtirdzniecības apjomu pieaugumu ierobežoja kritums informācijas un komunikāciju tehnoloģiju iekārtu mazumtirdzniecībā par 7,9%, apģērbu un apavu mazumtirdzniecībā – par 7,2%, kā arī tirdzniecības sarukums pa pastu vai interneta veikalos.

Aktuālā situācija Latvijā, ko raksturo jauno COVID-19 saslimšanas gadījumu skaita straujš pieaugums, ierobežojumu atjaunošana saistībā ar vīrusa straujo izplatīšanos, ārkārtējās situācijas atkārtota izsludināšana mēneša sākumā, kā arī informācija par tās pagarināšanu, pasliktina gan tirdzniecības, gan citu tautsaimniecības nozaru attīstības perspektīvas šā gada ceturtajā ceturksnī. To apstiprina jaunākie ekonomiskās konfidences rādītāji, šā gada novembrī patērētāju un tirgotāju noskaņojumam uzrādot strauju pasliktināšanos, tomēr nenoslīdot līdz tik zēmam līmenim, kāds tas bija reģistrēts aprīlī. Aptaujas dati norāda, ka iedzīvotāji turpmākajos mēnešos sagaida straujāku bezdarba pieaugumu un atteikšanos no lielāku pirkumu veikšanas, taču tajā pat laikā pašreizējais novērtējums par savas mājāsaimniecības finansiālo situāciju saglabājas salīdzinoši stabils. Tajā pašā laikā tirgotāji sagaida zemākus pasūtījumu apjomus un vispārējās ekonomiskās aktivitātes sabremzēšanos. Šie dati liecina, ka gada pēdējos divos mēnešos privātais patēriņš pasliktināsies un mazumtirdzniecības izaugsmes tempi atkal varētu kļūt vājāki.

<https://www.fm.gov.lv/lv/jaunums/fm-tirdzniecibas-izaugsmi-veicina-partikas-un-degvielas-pardosanas-apjomu-kapums>